

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ ĐỔI MỚI VÀO XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, CÔNG CHỨC ĐẢM “ĐỔI MỚI” TRONG THỰC THI CÔNG VỤ Ở QUẢNG BÌNH HIỆN NAY

NGUYỄN VĂN GIANG

Trường Chính trị tỉnh Quảng Bình

Trong hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh có tư tưởng về đổi mới. Người cũng là hiện thân mẫu mực, cao đẹp về người cán bộ luôn đổi mới sáng tạo, trọn đời cống hiến vì nước, vì dân. Hiện nay, tư tưởng, tấm gương của Người về đổi mới vẫn nguyên giá trị, là cơ sở để vận dụng vào xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức “dám đổi mới” trong thực thi công vụ, góp phần xây dựng và phát triển quê hương Quảng Bình ngày càng giàu đẹp, văn minh.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về người cán bộ phải luôn đổi mới để đáp ứng mọi yêu cầu của thực tiễn

Thứ nhất, quan niệm của Người về “đổi mới”

Theo quan niệm chung, đổi mới là “thay đổi cho khác hẳn với trước, tiến bộ hơn, khắc phục tình trạng lạc hậu, trì trệ và đáp ứng yêu cầu của sự phát triển”¹. Với Chủ tịch Hồ Chí Minh, cụm từ “đổi mới” được đề cập rất sớm, trong tác phẩm Đường Kách mệnh (1927), Người viết: “Cách mệnh là phá cái cũ đổi ra cái mới, phá cái xấu đổi ra cái tốt”², đổi mới là “cuộc chiến đấu chống lại những cái cũ kỹ, hư hỏng để tạo ra cái mới mẻ, tốt tươi”³.

Thứ hai, sự cần thiết phải luôn đổi mới ở người cán bộ cách mạng

Trước hết, cán bộ là “gốc của mọi công việc” và “muôn việc thành công hay thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”⁴. Cán bộ là gốc, là nguồn, là “cái dây chuyền của bộ máy”, là những người “đem chính sách của Đảng, Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ để hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng”⁵. Thực tế đã chứng minh đường lối, chính sách đúng hay sai, thành hay bại từ hoạch định đến thực thi suy cho cùng đều do cán bộ. Người cũng khẳng định, động lực của đổi mới là quần chúng nhân dân nhưng “cốt yếu” là năng lực cán bộ, cán bộ vừa là chủ thể, là mục tiêu, cũng là động lực của đổi mới.

Đổi mới là quy luật của sự phát triển, đòi hỏi người cán bộ cần “phải biết rằng thực tiễn khách quan thay đổi hàng giờ hàng phút, một chủ trương của ta hôm nay đúng, hôm sau đã không kịp thời, nếu ta không tinh táo kiểm điểm những tư tưởng, hành vi của ta để bỏ đi những cái quá thời, sai hỏng, nhất định ta sẽ không theo kịp tình thế, ta sẽ bị bỏ rơi”⁶. Vì vậy, người cán bộ đổi mới để tạo ra cái mới, tiến bộ, vừa sáng tạo lý luận, dẫn dắt thực thi làm biến đổi tích cực trong thực tiễn, nếu không “đổi mới” để tiến bộ hơn không những

¹ Viện Ngôn ngữ học, Từ điển Tiếng Việt, Nxb Đà Nẵng, 2003, tr.337.

² Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, Tập 2, tr.284.

³ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, Tập 15, tr.61.

⁴ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, Tập 5, tr.54.

⁵ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, Tập 5, tr.48.

⁶ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, Tập 11, tr.96.

không góp phần vào sự nghiệp cách mạng mà còn tự đào thải chính bản thân người cán bộ. Theo Người, sức mạnh của đổi mới nằm ở Nhân dân. Đảng là linh hồn của đổi mới, lãnh đạo sự nghiệp đổi mới đất nước, trong đó mỗi cán bộ, đảng viên phải tiên phong trong sự nghiệp đổi mới.

Thứ ba, động cơ, mục đích của đổi mới là vì nước, vì dân, vì sự nghiệp cách mạng chứ không phải vì lợi ích cá nhân

Bổn phận của người cán bộ là “công bộc” của dân, suốt đời phụng sự Tổ quốc, phụng sự Nhân dân. Nhiều lần, Người yêu cầu người cán bộ phải nhớ rằng, phục vụ lợi ích của Nhân dân, đất nước với tinh thần “trong xã hội không có gì tốt đẹp, vẻ vang bằng phục vụ lợi ích của Nhân dân”⁷. “Muốn được dân yêu, muốn được lòng dân, trước hết phải yêu dân, phải đặt quyền lợi của dân trên hết thầy, phải có một tinh thần chí công vô tư”⁸. Do vậy, động cơ, mục đích hàng đầu của đổi mới ở người cán bộ là phải đặt lợi ích của Đảng, Nhân dân lao động lên trên, lên trước lợi ích cá nhân mình, “việc gì có lợi cho dân, ta phải hết sức làm, việc gì có hại đến dân ta phải hết sức tránh”⁹.

Thứ tư, về cách thức đổi mới của người cán bộ

Đổi mới trước hết phải bắt đầu từ thực tiễn, nhìn từ thực tiễn khách quan. Từ sự chân thực của thực tiễn, nhận thức đúng bản chất vấn đề, người cán bộ sẽ hình thành ý chí, năng lực tư duy, hành động đổi mới bởi thực tiễn “là các vấn đề cần mình phải giải quyết, là mâu thuẫn sự vật. Chúng ta là những người cán bộ cách mạng, thực tế của chúng ta là những vấn đề mà cách mạng đề ra cho ta phải giải quyết”¹⁰ nhưng thực tiễn cũng là thước đo, chân lý khoa học của lý luận đổi mới đó.

Đổi mới là một quá trình, sự nghiệp lâu dài,

là cuộc đấu tranh phức tạp, phải có những bước đi, lộ trình thích hợp. Người từng nói, thắng để quốc, phong kiến là tương đối dễ, thắng bản cùng, lạc hậu khó khăn hơn nhiều, vì thế đòi hỏi người cán bộ vừa phải bản lĩnh để dám đổi mới, vừa kiên định kiên quyết để đổi mới không ngừng. Đổi mới phải tuân theo quy luật phủ định biện chứng, kế thừa và phát triển, không phủ định sạch trơn.

Đổi mới phải bắt đầu từ tư duy, đến hành động đổi mới, nói phải đi đôi với làm, lý luận gắn với thực tiễn, đồng thời phải vận dụng sáng tạo, linh hoạt các cơ sở lý luận và thực tiễn trong từng điều kiện cụ thể, thời điểm thích hợp, luôn có tầm nhìn lâu dài, kết hợp sức mạnh dân tộc với thời đại, kiên định các nguyên tắc trong đổi mới để đảm bảo đúng định hướng.

Thứ năm, để có sự đổi mới, người cán bộ phải luôn có tư duy độc lập, tự chủ và sáng tạo, bản lĩnh, kiên định, dám đổi mới, dám làm, dám chịu

Theo Người, “độc lập” là không lệ thuộc, không phụ thuộc, không bắt chước, rập khuôn, giáo điều. “Tự chủ” là chủ động suy nghĩ và làm chủ suy nghĩ của mình, tự chịu trách nhiệm trước dân, trước nước, biết làm chủ bản thân và công việc. “Sáng tạo” là luôn tìm ra cái mới, cách giải quyết mới, không gò bó, phụ thuộc cái đã có trên cơ sở vận dụng đúng quy luật chung cho phù hợp với cái riêng, cái đặc thù. Đồng thời, sáng tạo cũng là tìm tòi, đề xuất những cái mới mà có thể trả lời được những đòi hỏi của cuộc sống đặt ra. Một trong những căn bệnh người cán bộ hay mắc phải đó là “bảo thủ”, bệnh kinh nghiệm áp dụng máy móc, Người nói: “tư tưởng bảo thủ như là sợi dây cột chân, cột tay người ta... Muốn tiến bộ thì phải có tinh thần mạnh dạn,

⁷Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, Tập 10, tr.453.

⁸Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, Tập 4, tr.47-48.

⁹Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, Tập 4, tr.65.

¹⁰Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, Tập 5, tr.273.

dám nghĩ, dám làm”¹¹...

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đổi mới vào xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức “dám đổi mới” ở Quảng Bình hiện nay

Thực hiện đường lối của Đảng, sau gần 40 năm đổi mới, Quảng Bình đã có những bước phát triển vượt bậc, toàn diện, đời sống Nhân dân ngày càng nâng cao. Kết quả đó là sự cộng hưởng của nhiều yếu tố nhưng điều “cốt yếu” đến từ sức sáng tạo của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Tuy nhiên, thực tế hiện nay “vẫn còn tình trạng một bộ phận cán bộ, đảng viên sợ trách nhiệm, né tránh, thiếu chủ động, ngại đột phá trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, thực thi công vụ...; không dám làm, không dám chịu trách nhiệm đã và đang tạo ra những rào cản lớn, tác động tiêu cực đến việc thực hiện các chỉ tiêu, nhiệm vụ”¹². Trong khi đó, trước bối cảnh tác động mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, hội nhập quốc tế toàn diện và sâu rộng, yêu cầu đất nước phát triển nhanh và bền vững thì Đảng, Nhà nước ta luôn xác định thúc đẩy đổi mới sáng tạo là động lực quan trọng cho sự phát triển của đất nước, nhất là đội ngũ cán bộ, công chức. Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025, nhấn mạnh: “xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là người đứng đầu có bản lĩnh chính trị vững vàng, có khát vọng, hoài bão và có năng lực nội trội, luôn tìm tòi đổi mới sáng tạo, có sản phẩm cụ thể, uy tín cao, thực sự tiên phong, gương mẫu, trung thực...”¹³. Như vậy, để hoàn thành mục tiêu, định hướng nhằm xây dựng quê hương Quảng Bình ngày càng giàu đẹp, văn minh, ngoài các yếu tố khách quan, chủ quan khác, yếu tố quyết định vẫn là khơi dậy và phát huy được tinh thần “dám đổi mới”

của đội ngũ cán bộ, công chức trong hệ thống chính trị.

Để vận dụng hiệu quả tư tưởng Hồ Chí Minh về đổi mới, thời gian tới, cần quan tâm đến một số vấn đề sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức về sự cần thiết phải luôn đổi mới sáng tạo, xem là nguyên tắc, yêu cầu đặt ra đối với mỗi cán bộ, công chức

Trước hết, cán bộ, công chức cần nhận thức đầy đủ, toàn diện về sự cần thiết phải đổi mới, không thể hài lòng với kết quả đã có, không giữ mãi tư duy và hành động theo lối mòn mà luôn mạnh dạn tiếp tục đổi mới sáng tạo nhằm tạo ra những động lực mới. Để nâng cao nhận thức thì mỗi cấp ủy, tổ chức đảng và mỗi cán bộ, công chức cần quán triệt, học tập vận dụng vào thực tiễn công tác những tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cũng như chủ trương, đường lối của Đảng về đẩy mạnh đổi mới sáng tạo một cách thiết thực, hiệu quả, phát huy cao độ sức mạnh nội sinh, ý chí tự cường trong phát triển. Đặc biệt là, Kết luận số 14-KL/TW ngày 22/9/2021 của Bộ Chính trị “Về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung; Nghị định số 73/2023/NĐ-CP ngày 29/9/2023 của Chính phủ quy định về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung; Kế hoạch số 133-KH/TU ngày 29/12/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh năm 2024, trong đó xác định chủ đề “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên gương mẫu, tận tâm, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới vì sự phát triển

¹¹Thư gửi đồng bào và cán bộ xã Nam Liên (nay là xã Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An), ngày 13/2/1962.

¹²Bài phát biểu của đồng chí Vũ Đại Thắng, Ủy viên TW Đảng, Bí thư Tỉnh ủy tại Hội nghị học tập quán triệt chuyên đề năm 2024 của Đảng bộ tỉnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. <https://quangbinh.gov.vn/chi-tiet-tin/-/view-article/1/0/1708594342609>.

¹³Đảng Cộng sản Việt Nam, Đảng bộ tỉnh Quảng Bình, Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025, Quảng Bình, 2020, tr.107.

của quê hương, đất nước”...

Thứ hai, nâng cao phẩm chất chính trị, năng lực, trình độ, chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, công chức

Trước hết, mỗi cán bộ, công chức phải học Bác về tinh thần luôn tự học hỏi, không ngừng nâng cao trình độ mọi mặt, nhất là kiến thức, chuyên môn nghiệp vụ. Thường xuyên rèn luyện phương pháp, phong cách làm việc khoa học, đề cao tính hiệu quả. Phải có tư duy độc lập, tự chủ, vận dụng sáng tạo không rập khuôn, máy móc, lối cũ đường mòn. Đặc biệt, là cán bộ, công chức phải luôn “tự soi, tự sửa”, không ngừng nâng cao đạo đức cách mạng, đẩy lùi chủ nghĩa cá nhân. Bên cạnh đó, Tỉnh ủy, UBND tỉnh cần tiếp tục quan tâm chú trọng lãnh đạo, điều hành, quản lý nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức. Thực hiện có hiệu quả chính sách thu hút nhân tài, cải thiện chất lượng cán bộ, công chức... Tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và đạo đức công vụ cho đội ngũ cán bộ, công chức, trong đó tập trung hướng đến nâng cao trách nhiệm, tinh thần

công hiến, tính tiên phong, gương mẫu đi đầu trong kiến tạo, dẫn dắt đổi mới sáng tạo.

Thứ ba, xây dựng môi trường thuận lợi để đội ngũ cán bộ đảng viên dám đổi mới

Trước hết là về mặt cơ chế, phải cụ thể hóa chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước phù hợp với thực tiễn địa phương theo hướng mở, tạo cơ chế, điều kiện khuyến khích cho cán bộ, công chức đổi mới, bảo vệ cán bộ dám đổi mới. Đồng thời, tập trung đổi mới, nâng cao chất lượng công tác cán bộ, xây dựng tổ chức đảng vững mạnh. Thực hiện nghiêm kỷ luật, kỷ cương trong thực thi công vụ. Thực hiện tốt công tác đánh giá cán bộ, sàng lọc loại bỏ những cán bộ, công chức không đạt yêu cầu. Đổi mới phương thức lãnh đạo của cấp ủy các cấp, tổ chức đảng trong điều kiện mới theo hướng khoa học, dân chủ, sát thực tiễn... Đặc biệt, triển khai thực hiện có hiệu quả, ý nghĩa và thiết thực các phong trào thi đua yêu nước, nhất là phong trào yêu nước trong thực thi công vụ đối với cán bộ, công chức. Xây dựng văn hóa đổi mới sáng tạo trong môi trường công sở các cấp ■

MỘT CỰU CHIẾN BINH... (Tiếp theo trang 16)

khác như mít, na... diện tích còn lại trồng đủ loại rau xanh, áp dụng luân canh theo mùa vụ nên thường xuyên có rau sạch cho bữa ăn hàng ngày của gia đình và để bán tăng thêm thu nhập. Được biết ngoài vườn cây ăn quả và trồng rau nói trên, gia đình ông Phụng còn có cả một khu rừng trồng “keo lai” rộng hơn 4ha, cách nhà khoảng 2km. Ông chia sẻ: “Trước đây, trên diện tích rừng hiện tại, gia đình đã trồng thử nhiều loại cây và chăn nuôi bò thịt nhưng từ khi vợ chồng tham gia công tác xã hội, thời gian không còn nhiều để đầu tư cho trang trại nên chuyển toàn bộ diện tích này sang trồng rừng nguyên liệu. Cứ 5 năm khai thác gỗ một lần, giá dao động trên dưới 70 triệu đồng/ha, tổng thu nhập đạt khoảng 280 triệu đồng”. Nhờ phát triển kinh tế hộ hiệu

quả, gia đình ông Phụng có điều kiện đầu tư cho các con học hành đến nơi đến chốn và có công ăn việc làm ổn định cũng như mua sắm các tiện nghi phục vụ sinh hoạt gia đình đầy đủ và khang trang. Cùng với đó ông luôn quan tâm chia sẻ kinh nghiệm làm ăn của mình với các hội viên có hoàn cảnh khó khăn tìm cách thoát nghèo và tham gia tích cực các hoạt động từ thiện khi địa phương kêu gọi, phát động.

Có thể nói, hiệu quả mang lại từ những việc làm mà ông cho là bình thường ấy, cựu chiến binh Phạm Hữu Phụng đã cho chúng ta thấy niềm tự hào về phẩm chất tốt đẹp trong chiến đấu và lao động sản xuất của anh bộ đội Cụ Hồ. Hy vọng rằng, đây là tấm gương sáng để các hội viên cựu chiến binh và bà con nông dân các địa phương học tập noi theo ■